Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Gairmchlár na hArdteistiméireachta

Scrúdú Nascmhodúl 2008

Dé Céadaoin, 7 Bealtaine 2008, 10.00 r.n. – 12.30 i.n.

Scrúduimhir

TREORACHA d'IARRTHÓIRÍ

Scríobh do Scrúduimhir sa bhosca.

Scríobh na freagraí go léir sa Fhreagarleabhar seo.

Tá **trí** roinn sa scrúdú seo.

Roinn A – Closamharc

Tá **ocht** gceist ann.
Ní mór gach ceist a fhreagairt. **(30 marc)**

Roinn B – Cás-Staidéar

Tá **trí** cheist ann.
Ní mór gach ceist a fhreagairt. **(30 marc)**

Roinn C – Ceisteanna Ginearálta

Tá **sé** cheist ann.
Ní mór **ceithre** cheist a fhreagairt. **(100 marc)**

Roinn A	Closamharc	30 marc

- Beidh **trí** nóiméad agat chun na ceisteanna i Roinn A a léamh.
- Feicfidh tú DVD ar théama Comhlacht Comhairleachta.
- Feicfidh tú an DVD trí huaire.
  - Feicfidh tú ó thús deireadh ar dtús í.
  - Taispeánfar ansin í ina trí chuid. I ndiaidh gach cuid a thaispeáint tabharfar am duit chun do chuid freagraí a scríobh sa rannóg chuí den fhreagarleabhar.
  - Feicfidh tú an DVD iomlán ó thús deireadh arís ansin.

Is féidir an leathanach seo a úsáid le haghaidh nótaí agus freagraí.

Roinn A	Closamharc	30 marc

Freagair gach ceist.

Cuid 1

C.1 Cad iad na seirbhísí a thairg Top Solutions nuair a cuireadh ar bun ar dtús é?

1 mharc

C.2 Conas a d'fhorbair Top Solutions na serbhísí gnó a thairgeann sé?

2 mharc

C. 3 Cad iad na tréithe pearsanta a bhí ag teastáil ó Mháire ina ról mar bhainisteoir?

3 mharc

Cuid 2

C.4 Cad a spreag Máire chun smaoineadh ar a chuid oibre a athrú?

4 mharc

C.5 Mínigh na riachtanais dlí a chomhlíon Máire mar fhostóir.

4 mharc

C.6 Cén bealach a cheapann Marc ar féidir leis cabhrú le rath a bheith ar Top Solutions?

4 mharc

Cuid 3

C.7 Cad iad na céimeanna a ghlacann Máire chun na riosca a bhaineann le bheith féinfhostaithe.

6 mharc

C.8 Cad iad na láidreachtaí atá ag Top Solutions? Tabhair cúís ar roghnaigh tú gach ceann díobh.

6 mharc

FORBAIRT POBAIL

Baile beag tuaithe is ea Baile an Iúir atá suite 50 ciliméadar ón gcathair is gaire agus 30 ciliméadar ón líonra iarnróid is gaire. Dúnadh an stáisiún traenach i mBaile an Iúir breis agus tríocha bliain ó shin agus is í an t-aon iompar poiblí atá ar fáil anois ná seirbhís an-teoranta bus. Athraíodh seanteach an stáisiúin ina líon beag d'aonad gnó atá anois i seilbh daoine atá bainteach leis na healaíona agus le ceirdeanna. Oibríonn cuid de na fiontair sin ar bhonn séasúrach amháin agus ar an iomlán is beag atá le fáil i mBaile an Iúir maidir le deiseanna fostaíochta ar an mórchóir don phobal.

Is baile an-phictiúrtha agus suaimhneach é. Tá baint ag formhór na ndaoine leis an talmhaíocht nó leis an turasóireacht. Bíonn tuilleadh den phobal ag comaitéaracht go dtí a n-áit fostaíochta sa chathair is gaire. Baineann an-tábhacht leis an turasóireacht don bhaile agus tagann a lán cuairteoirí chun iascach a dhéanamh sna lochanna atá in aice láimhe. Tá dhá bhunscoil agus pobalscoil amháin i mBaile an Iúir. Fágann an chuid is mó de na daoine óga le dul ar choláiste nó ag obair agus ní dócha go bhfillfidh siad i ngeall ar easpa deiseanna fostaíochta.

Tá fostóir mór amháin i mBaile an Iúir a dhéanann brioscaí agus milseogra. Tá an iomaíocht agus costais eile atá ag dul i méid ag tosú ar chur isteach ar an ngnó seo agus tá bainistíocht na gnólachta ag smaoineamh ar cé acu ab fhearr tuilleadh infheistíochta a dhéanamh agus dul i ngleic leis an iomaíocht nó méid an gnólachta a laghdú agus a bheith sásta le sciar níos lú den mhargadh. Is gruama atá todhchaí Bhaile an Iúir agus mura ndéanfar gníomh láithreach d'fhéadfadh na fadhbanna éirí níos measa.

I ngeall ar na dála sin tá roinnt ball den phobal tar éis gníomh deimhneach a dhéanamh.
Tá cruinniú poiblí fógartha agus cuireadh tugtha don lucht gnó áitiúl agus do na páirtithe leasmhara go léir a bheith i láthair chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna atá os comhair an bhaile. Tá forbairt Pháirc Thionsclaíocha, a thabharfadh deiseanna in earnálacha difriúla, ar cheann de na smaointe atá á lua. Ach níor cheart go ndéanfadh aon chineál forbartha dochar don timpeallacht ná baint de chaighdeán maireachtála na n-áitritheoirí ata an faoi láthair.

Roinn B	Cás-Staidéar	30 marc

Freagair gach ceist.

C.1 Luaigh agus mínigh **trí** fhadhb atá ag muintir Bhaile an Iúir?

6 mharc

Roinn B	Cás-Staidéar	30 marc

Q.2 (i) Déan cur síos ar na deiseanna agus/nó ar na dúshláin a d'fhéadfadh a bheith roimh an nGhrúpa Pobail.

(ii) Déan cur síos ar na deacrachtaí a d'fhéadfadh a bheith roimh an nGhrúpa Pobail agus fionntraíocht á cur chun cinn acu.

12 mharc

Roinn B	Cás-Staidéar	30 marc

C.3 Tabhair breac-chuntas ar **cheithre** impleacht dhiúltacha do mhuintir Bhaile an Iúir má théitear chun cinn leis an bPáirc Thionsclaíoch atá molta.

12 mharc

Roinn C	Ceisteanna Ginearálta	100 marc

INNÉACS AGUS ACHOIMRE

Tá 6 cheist ar 25 marc an ceann sa Roinn C seo agus ba chóir duit ceithre cinn ar bith a fhreagairt. Chun cuidiú leat na ceisteanna a roghnú agus a aimsiú lena bhfreagairt, is é seo a leanas téacs na gceisteanna ar fad agus réimse uimhreacha na leathanach do gach ceann díobh. Freagair do rogha ceisteanna ar na leathanaigh chuí a leanas sa leabhrán seo.

C. 1 Tá an fhiontraíocht ríachtanach má tá dul chun cinn le déanamh. **Lgh 13-15**

(a) Mínigh cad a thuigeann tú leis an téarma 'fiontraíocht'.
(b) Liostaigh **ceithre** mhodh a d'fhéadfadh fiontar gnó a úsáid chun smaointe a ghiniúint.
(c) I ngach ceann de na réimsí seo a leanas déan cur síos ar dhá shampla d'fhiontraíocht ag feidhmiú:
(i) An Teaghlach, (ii) An Pobal Áitiúil
(d) Déan smaoineamh ar an bpáirt a ghlac tú i ndreachtú plean fiontraíochta/gníomhaíochta LCVP do ghníomhaíocht ranga.
(i) Luaigh ábhar ardteistiméireachta amháin a chabhraigh leat. Abair cén fáth.
(ii) Tabhair mionchuntas ar **thrí** bhealach ina gcabhróidh do rannpháirtíocht sa ghníomhaíocht leat sa todhchaí.

C. 2 Tá an phleanáil riachtanach má tá rath le bheith ar ghnó. **Lgh 16-18**

(a) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** chúis a bhfuil sé tábhachtach go ndéanfadh gnólacht pleanáil.
(b) Ainmnigh agus mínigh **dhá** réimse a bheadh mar chuid de Chorp an phlean gnó.
Abair cén fáth a mbaineann tábhacht le gach ceann.
(c) Déan smaoineamh ar shuíomh fhiontair/eagraíochta a bhfuil eolas agat uirthi.
Tabhair breac-chuntas ar **thrí** chúis a bhfuil sí suite ansin.
(d) Ainmnigh fiontar ghnó a bhfuil eolas agat air agus déan anailís LLDB (SWOT) ar an ghnó sin.

C. 3 Tugann socrúcháin oibre deis mhaith do mhic léinn taithí a fháil ar shaol na hoibre. **Lgh 19-21**

(a) Liostaigh **trí** chúis a mbaineann tábhacht le scáthú oibre/taithí oibre do mhic léinn.
(b) Déan cur síos ar **cheithre** dheacracht a d'fhéadfadh a bheith ag mhic léinn le linn scáthú oibre/taithí oibre.
(c) Luaigh **agus** mínigh na freagrachtaí atá ar fhostóirí i leith sláinte, shábháilteacht agus leas a gcuid fostaithe.
(d) Scríobh litir fhoirmiúil chuig fostóir i do cheantar ag lorg taithí oibre mar chuid de do chlár nascmhodúl.

C. 4 Is gníomhaíocht ranga ríachtanach í pleanáil imeachta le cur leis an bhfoghlaim. **Lgh 22-24**

(a) Mar chuid de bhur modúl fiontraíochta LCVP, tá beartaithe ag do rang taispeántas gairmeacha a eagrú. Fógraíodh cruinniú ranga chun an t-imeacht a eagrú. Dréachtaigh clár don chruinniú sin.
(b) Luaigh agus mínigh **trí** bhuntáiste a bhaineann le bheith ag obair mar chuid d'fhoireann nuair a bhítear ag tabhairt faoin ngníomhaíocht.
(c) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach measúnú a dhéanamh ar an ngníomhaíocht?
(d) Déan cur síos ar **thrí** bhealach inar féidir measúnú a dhéanamh ar an taispeántas gairmeacha. Tabhair cúiseanna le gach ceann díobh a roghnú.

C. 5 Is Ról Tábhachtach a Imríonn Eagraíochtaí Pobail/Fiontair sa tSochaí. **Lgh 25-27**

(a) Mínigh cén fáth a mbíonn baint ag daoine le heagraíochtaí pobail.
(b) Déan cur síos ar **thrí** bhuntáiste a thugann eagraíochtaí deonacha/fiontair phobail do phobail áitiúla.
(c) (i) Déan cur síos ar **dhá** bhealach ina bhféadfadh gnólachtaí tráchtála tacú le hEagraíochtaí Deonacha/ Fiontar Phobail.
(ii) Mínigh, agus cúis amháin á tabhairt agat, cén fáth a ndéanfadh gnólachtaí tráchtala é sin.
(d) Scríobh tuairisc achomair **ar chuairt isteach** nó **ar chuairt amach** ar Eagraíocht Dheonach/ Fhiontar Pobail ar ghlac tú páirt inti. Bain úsáid as ceannteidil chuí.

C. 6 Baineann Scoileanna agus Coláistí le daoine óga a oiliúint le haghaidh Shaol na hOibre. **Lgh 28-31**

(a) Liostaigh **ceithre** phíosa comhairle a chuirfeá ar chara agus é/í ag comhlánú foirm iarratais le haghaidh poist.
(b) Déan cur síos ar **thrí** bhuntáiste nach buntáistí airgid iad, is féidir a fháil as saol na hoibre.
(c) Déan cur síos ar **thrí** dhifríocht idir saol na hoibre agus an obair scoile.
(d) Luaigh **trí** thréith a d'fhéadfadh fostóirí a lorg i bhfostaithe féideartha. Mínigh cén fáth ar dóigh leat go gceapfadh fostóirí gach tréith díobh sin a bheith tábhachtach.

Roinn C	Ceisteanna Ginearálta	100 marc

C. 1 Tá an fhiontraíocht ríachtanach má tá dul chun cinn le déanamh.

(a) Mínigh cad a thuigeann tú leis an téarma fiontraíocht.

2 mharc

(b) Liostaigh **ceithre** mhodh a d'fhéadfadh fiontar gnó a úsáid chun smaointe a ghiniúint.

4 mharc

(c) I ngach ceann de na réimsí seo a leanas déan cur síos ar dhá shampla d'fhiontraíocht ag feidhmiú.

(i) An Teaghlach

(ii) An Pobal Áitiúil

8 marc

(d) Déan smaoineamh ar an bpáirt a ghlac tú i ndreachtú plean fiontraíochta/gníomhaíochta LCVP do ghníomhaíocht ranga.

(i) Luaigh ábhar ardteistiméireachta amháin a chabhraigh leat. Abair cén fáth.

(ii) Tabhair mionchuntas ar **thrí** bhealach ina gcabhróidh do rannpháirtíocht sa ghníomhaíocht leat sa todhchaí.

11 marc

C.2 Tá an phleanáil riachtanach má tá rath le bheith ar ghnó.

(a) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** chúis a bhfuil sé tábhachtach go ndéanfadh gnólacht pleanáil.

6 mharc

(b) Ainmnigh agus mínigh **dhá** réimse a bheadh mar chuid de Chorp an phlean gnó.
Abair cén fáth a mbaineann tábhacht le gach ceann.

4 mharc

(c) Déan smaoineamh ar shuíomh fhiontair/eagraíochta a bhfuil eolas agat uirthi.
Tabhair breac-chuntas ar **thrí** chúis a bhfuil sí suite ansin.

6 mharc

(d) Ainmnigh fiontar gnó a bhfuil eolas agat air agus déan anailís LLDB (SWOT) ar an ghnó sin.

9 marc

C.3 Tugann socrúcháin oibre deis mhaith do mhic léinn taithí a fháil ar shaol na hoibre.

(a) Liostaigh **trí** chúis a mbaineann tábhacht le scáthú oibre/taithí oibre do mhic léinn.

3 mharc

(b) Déan cur síos ar **cheithre** dheacracht a d'fhéadfadh a bheith ag mic léinn le linn a scáthú oibre/taithí oibre.

8 marc

(c) Luaigh agus mínigh na freagrachtaí atá ar fhostóirí i leith sláinte, shábháilteacht agus leas a gcuid fostaithe.

6 mharc

(d) Scríobh litir fhoirmiúil chuig fostóir i do cheantar ag lorg taithí oibre mar chuid de do chlár nascmhodúl.

8 marc

C.4 Is gníomhaíocht ranga ríachtanach í pleanáil imeachta le cur leis an bhfoghlaim.

(a) Mar chuid de bhur modúl fiontraíochta LCVP tá beartaithe ag do rang taispeántas gairmeacha a eagrú. Fógraíodh cruinniú ranga chun an t-imeacht a eagrú. Dréachtaigh clár don chruinniú seo.

7 marc

(b) Luaigh agus mínigh **trí** bhuntáiste a bhaineann le beith ag obair mar chuid d'fhoireann nuair a bhítear ag tabhairt faoin ngníomhaíocht.

6 mharc

(c) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach measúnú a dhéanamh ar an ngníomhaíocht?

3 mharc

(d) Déan cur síos ar **thrí** bhealach inar féidir measúnú a dhéanamh ar an taispeántas gairmeacha. Tabhair cúiseanna le gach ceann díobh a roghnú.

9 marc

Roinn C	Ceisteanna Ginearálta	100 marc

C.5 Is Ról Tábhachtach a Imríonn Eagraíochtaí Pobail/Fiontair sa tSochaí.

(a) Mínigh cén fáth a mbíonn baint ag daoine le heagraíochtaí pobail.

3 mharc

(b) Déan cur síos ar **thrí** bhuntáiste a thugann eagraíochtaí deonacha/fiontair phobail do phobail áitiúla.

6 mharc

(c) (i) Déan cur síos ar **dhá** bhealach ina bhféadfadh gnólachtaí tráchtála tacú le hEagraíochtaí Deonacha/ Fiontar Phobail.

(ii) Mínigh, agus cúis amháin á tabhairt agat, cén fáth a ndéanfadh gnólachtaí tráchtala é sin.

6 mharc

(d) Scríobh tuairisc achomair **ar chuairt isteach** nó **ar chuairt amach** ar Eagraíocht Dheonach/ Fhiontar Pobail ar ghlac tú páirt inti. Bain úsáid as ceannteidil chuí.

10 marc

THALL →

Roinn C	Ceisteanna Ginearálta	100 marc

C.6 Baineann Scoileanna agus Coláistí le daoine óga a oiliúint le haghaidh Shaol na hOibre.

(a) Liostaigh **ceithre** phíosa comhairle a chuirfeá ar chara agus é/í ag comhlánú foirm iarratais le haghaidh poist.

4 mharc

(b) Déan cur síos ar **thrí** bhuntáiste nach buntáistí airgid iad, is féidir a fháil as saol na hoibre.

6 mharc

(c) Déan cur síos ar **thrí** dhifríocht idir saol na hoibre agus an obair scoile.

6 mharc

(d) Luaigh trí thréith a d'fhéadfadh fostóirí a lorg i bhfostaithe féideartha. Mínigh cén fáth ar dóigh leat go gceapfadh fostóirí gach tréith díobh sin a bheith tábhachtach.

9 marc

Don Scrúdaitheoir Amháin

Páipéar Scríofa

	Marcanna a Bronnadh
Roinn A	
Roinn B	
Roinn C	
C.1	
C.2	
C.3	
C.4	
C.5	
C.6	
Iomlán	

1. Suim na n-iomlán ó bhun na leathanach.	
2. Móriomlán na ceiste/gceisteanna nár ceadaíodh..	
3. An tOllmharc a bronnadh (1 lúide 2)	
4. Bónas don fhreagairt trí mheán na Gaeilge.	
5. Marc móriomlán (3 + 4)	
Nóta: Ní mór don mharc ar líne 5 a bheith cothrom leis an marc sa bhosca Móriomlán ar an script.	

Measúnú Fillteáin

	Marcanna a Bronnadh
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Iomlán	

1. Suim na n-iomlán	
2. Móriomlán an/na fhreagra/bhfreagraí nár ceadaíodh	
3. An tOllmharc a bronnadh (1 lúide 2)	